

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Mediální právo

VI

Investigativní žurnalistika

■ CUMPĂNĂ AND MAZĂRE v. RUMUNSKO

- Soud chce zdůraznit, že rolí investigativní žurnalistiky je informovat a varovat veřejnost o takových nežádoucích jevech ve společnosti, jakmile tyto informace získají.
- Omezení a tresty přehnaně odrazují média od plnění jejich role upozorňovat veřejnost na zjevné a podezřelé zneužití veřejné moci.

■ RUMYANA IVANOVA v. BULHARSKO

- ... stěžovatel si neověřil fakta z důvěryhodných zdrojů a tím pádem porušil zvyková pravidla spojená s investigativní žurnalistikou, neboť uveřejnil fakta, o kterých věděl, že jsou nespolehlivá.

Investigativní žurnalistika

- NATVRDO: úplatný soudce a mlčící ministerstvo
- Obchod s kompromitujícími fotografiemi v politice
- Výrobce pandurů si platil schůzky s politiky. Miliardovou zakázku získal
- **VEŘEJNÝ ZÁJEM**

Právo na soukromí

- Chrání nedotknutelnost soukromí fyzické osoby.
- Nejčastějším zásahem bude neoprávněné využívání skutečností jejího soukromého života.

■ Reynolds v Times Newspapers Ltd

1. Závažnost obvinění. Čím závažnější je obvinění, tím více je veřejnost desinformována a dotčený poškozen, pokud se informace ukáží nepravdivé.
  2. Povaha informací, a jejich zaměření - obsah je povahou veřejným zájmem.
  3. Zdroje informací.
  4. Kroky učiněné pro ověření informací.
  5. Status informace. Obvinění může být vyšetřováno odpovědnými subjekty.
  6. Naléhavost záležitosti.
  7. Zda-li se jedná o komentář žalobce.
  8. Zda-li článek obsahuje podstatu žalobcova příběhu.
  9. Vyznění článku.
  10. Okolnosti publikace.
- BBC: Pokud vylíčení příběhu obsahuje soukromé informace, každý kousek této informace musí být posuzován nezávisle a odděleně. Pokud jsou použity záběry, musí být podrobeny důkladnému zkoumání.

Nelze vyloučit možnost, že okolnosti zveřejnění fotografie (při současné identifikaci vlastníka věci nebo jejího uživatele) mohou eventuálně být ve své podstatě nepřipustnou sondou do intimní oblasti fyzické osoby, schopnou nedovoleně informovat i širokou veřejnost o jejím individuálním založení, resp. zaměření, směřování, apod. - tedy celkově nepřipustně vypovídat o soukromé sféře fyzické osoby. 30 Cdo 181/2004

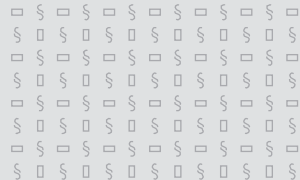
- Karhuvaara a Iltalehti v. Finsko (2004):
  - Odsouzení manžela političky může mít význam pro rozhodování lidí při volbách. Toto se v určité míře týká veřejného zájmu.
- Hachette Filipacchi Associés proti Francii (2007)
- von Hannover v Německo (2004)
  - Soud je toho názoru, že musí být jednoznačně rozlišeno mezi sdělením skutečností, i kontroverzních, způsobilých přispět k diskusi v demokratické společnosti týkající se politiků při výkonu jejich funkce a informováním o detailech soukromého života jednotlivce, který nadto, jako v projednávaném případě, nevykonává oficiální funkce.
  - ... každý, i když je znám veřejnosti, musí mít "legitimní naději" na ochranu a respektování svého soukromého života

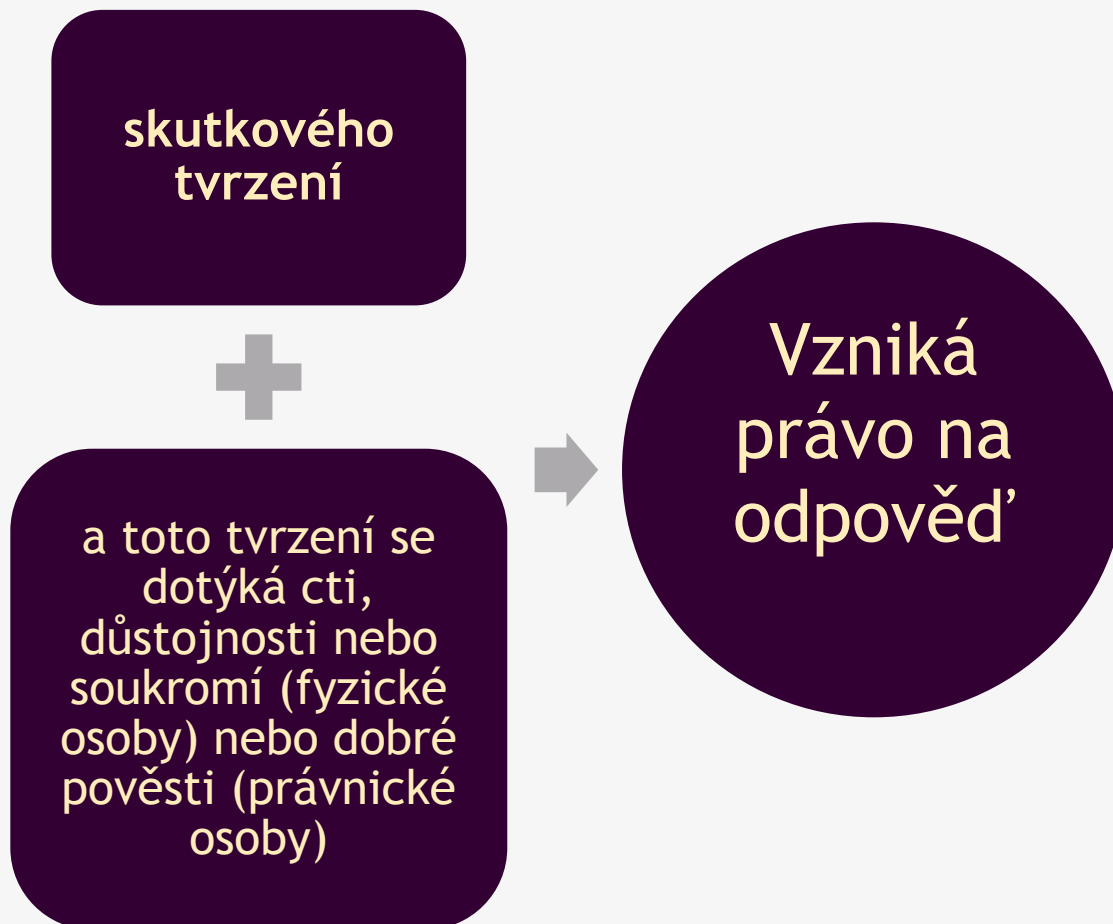
Právo na podobu

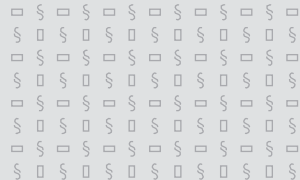
- Zásah na základě souhlasu
- Zásah na základě zákonné licence:
  - úřední účel na základě zákona
  - zpravodajský účel
  - vědecký a umělecký účel
- Zpravodajská licence: k účelům tiskového, filmového, rozhlasového a televizního zpravodajství.
- Použití musí být vždy přiměřeným způsobem a nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy.

Právo na odpověď vzniká, došlo-li k uveřejnění:

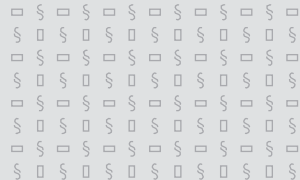

30 Cdo 861/2005

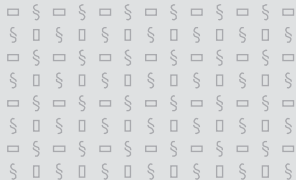
- pro realizaci práva na odpověď je především nezbytné zjištění, že bylo uveřejněno sdělení obsahující tvrzení, které se dotýká cti, důstojnosti nebo soukromí určité fyzické osoby (anebo jména nebo dobré pověsti určité právnické osoby). To předpokládá v první řadě porovnání obsahu uveřejněného sdělení s možnou složkou osobnosti fyzické osoby, jež má být takovým sdělením dotčena.
- V konkrétním případě je proto vždy nezbytné zkoumat míru (intenzitu) tvrzeného porušení základního práva na ochranu osobnosti (osobní cti a dobré pověsti), a to právě v kontextu se svobodou projevu a s právem na informace a se zřetelem na požadavek proporcionality uplatňování těchto práv (a jejich ochrany). Zároveň je nutné, aby příslušný zásah bezprostředně souvisel s porušením chráněného základního práva, tj. aby zde existovala příčinná souvislost mezi nimi.

Dodatečné sdělení

Bylo uveřejněno sdělení o trestním řízení nebo o řízení ve věcech přestupků vedeném proti fyzické osobě, anebo o řízení ve věcech správních deliktů vedeném proti fyzické nebo právnické osobě, kterou lze podle tohoto sdělení ztotožnit, a toto řízení nebylo ukončeno pravomocným rozhodnutím, má tato osoba právo požadovat na vydavateli uveřejnění informace o konečném výsledku řízení jako dodatečného sdělení. Vydavatel je povinen na žádost této osoby informaci o pravomocném rozhodnutí jako dodatečné sdělení uveřejnit.

Žádost o uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení musí mít písemnou formu a musí z ní být zřejmé, v čem se skutkové tvrzení, obsažené v uveřejněném sdělení, dotýká cti, důstojnosti nebo soukromí fyzické osoby, anebo jména nebo dobré pověsti právnické osoby. Součástí žádosti musí být též návrh znění odpovědi nebo dodatečného sdělení.

Odpoověď nebo dodatečné sdělení je vydavatel povinen uveřejnit

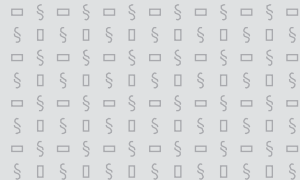
ve stejném periodickém tisku, v němž bylo uveřejněno napadené sdělení, a to obdobným způsobem.

s výslovným označením "odpoověď" nebo "dodatečné sdělení",

na vlastní náklady,

v témže jazyce, ve kterém bylo uveřejněno napadené sdělení,

s uvedením jména a příjmení nebo názvu osoby, která o uveřejnění odpoovědi nebo dodatečného sdělení žádá.

Vydavatel **není povinen** uveřejnit odpověď nebo dodatečné sdělení, jestliže

uveřejněním navrženého textu by byl spáchán trestný čin nebo správní delikt,

uveřejnění navrženého textu by bylo v rozporu s dobrými mravy,

napadené sdělení, popřípadě jeho napadená část, je citací sdělení třetí osoby určeného pro veřejnost nebo jeho pravdivou interpretací a jako takové bylo označeno nebo prezentováno.

žádost o její uveřejnění směřuje vůči sdělení uveřejněnému na základě prokazatelného předchozího souhlasu dotčené osoby

uveřejnil sdělení odpovídající dodatečnému sdělení z vlastního podnětu a dodržel přitom podmínky stanovené tímto zákonem.